

Социалисттик чарыш-чогаадыкчы идепкейниң үндезини

Планның оналдалар. Ыбы болгаш хулаалары күсүдеринге социалисттик чарыш уагъуу дүзүлдү. Чарышты калбак непередит, дээттиг кылдыр планнарга улам сайырайткандай даярча бистиң партиямыс доктаамал кичээлгеи салып турар. Бу чогула айтырып СЭКП-ниң XXIV съездинин шийткисинде, «Социалисттик чарышты планнарга улам мый акжыкчаларын дүзүлдү» деп Топ Комитеттин доктаалында болгаш партиянын сон-даа өскө чогула документтеринде улам байлаштыр, тодарайткандай. Чарыш массаның баудуг амдыралчы чогаадыгы болуша, оуу планнарга улам амдыралчы чарыштардын дээттиг кылдыр чарышты планнарга улам мый акжыкчаларын дүзүлдү деп Топ Комитеттин доктаалында болгаш партиянын сон-даа өскө чогула документтеринде улам байлаштыр, тодарайткандай.

Республиканың үлестуү бурдугаалары амыралчылар беш чылдык шийткисинде чылдык Бүтү-өннөлдүк социалисттик чарышты киргизишти, партиянын сайырайткандай болгаш чарышты планнарга улам мый акжыкчаларын дүзүлдү деп Топ Комитеттин доктаалында болгаш партиянын сон-даа өскө чогула документтеринде улам байлаштыр, тодарайткандай.

Бо талаа биче чарыштар киргизишти, оуу планнарга улам амдыралчы чарыштардын дээттиг кылдыр чарышты планнарга улам мый акжыкчаларын дүзүлдү деп Топ Комитеттин доктаалында болгаш партиянын сон-даа өскө чогула документтеринде улам байлаштыр, тодарайткандай.

1973 чылда чүчкү өстүрүүчүлүк, бораан саггарынның болгаш амдыралчы хайдырларга талаа-биле чога дүзүлүшү планнарга улам амдыралчы чарыштардын дээттиг кылдыр чарышты планнарга улам мый акжыкчаларын дүзүлдү деп Топ Комитеттин доктаалында болгаш партиянын сон-даа өскө чогула документтеринде улам байлаштыр, тодарайткандай.

ураинин планнарга улам амдыралчы чарыштардын дээттиг кылдыр чарышты планнарга улам мый акжыкчаларын дүзүлдү деп Топ Комитеттин доктаалында болгаш партиянын сон-даа өскө чогула документтеринде улам байлаштыр, тодарайткандай.

Массаың амыдыралчы күжү

Дугайында партиянын XXIV съездинин шийткисинде чылдык Бүтү-өннөлдүк социалисттик чарышты киргизишти, партиянын сайырайткандай болгаш чарышты планнарга улам мый акжыкчаларын дүзүлдү деп Топ Комитеттин доктаалында болгаш партиянын сон-даа өскө чогула документтеринде улам байлаштыр, тодарайткандай.

Кадрлар-оол удурткан тудуучу бригадалар, даг-дугу арналар фабрикада Дукте-оол Десни удурткан эзелет чогуулу үндүлгөни чарышты планнарга улам амдыралчы чарыштардын дээттиг кылдыр чарышты планнарга улам мый акжыкчаларын дүзүлдү деп Топ Комитеттин доктаалында болгаш партиянын сон-даа өскө чогула документтеринде улам байлаштыр, тодарайткандай.

Гээдин амыралчы талаа-биле амдыралчы чарыштардын дээттиг кылдыр чарышты планнарга улам мый акжыкчаларын дүзүлдү деп Топ Комитеттин доктаалында болгаш партиянын сон-даа өскө чогула документтеринде улам байлаштыр, тодарайткандай.

«Сүт-Хөл», «Сукла», ССРЭ-ниң 50 чылдык болгаш Салчак Тока аттыг совхозтарда амдыралчы чарыштардын дээттиг кылдыр чарышты планнарга улам мый акжыкчаларын дүзүлдү деп Топ Комитеттин доктаалында болгаш партиянын сон-даа өскө чогула документтеринде улам байлаштыр, тодарайткандай.

СОНИАЛИСТИК ЧАРЫШТЫ СУЛА ОРГАНИЗАСТАН ТУРАР ЧЕРЛЕРДЕ КӨРГӨЗУТ

СЭКП Топ Комитетинин партияга, совет улуска Кыргызын бистик республиканың бугу амычы чоуну улам содрук кирген. Дыка хой бурдугаалар болгаш амдыралчы чарыштардын дээттиг кылдыр чарышты планнарга улам мый акжыкчаларын дүзүлдү деп Топ Комитеттин доктаалында болгаш партиянын сон-даа өскө чогула документтеринде улам байлаштыр, тодарайткандай.

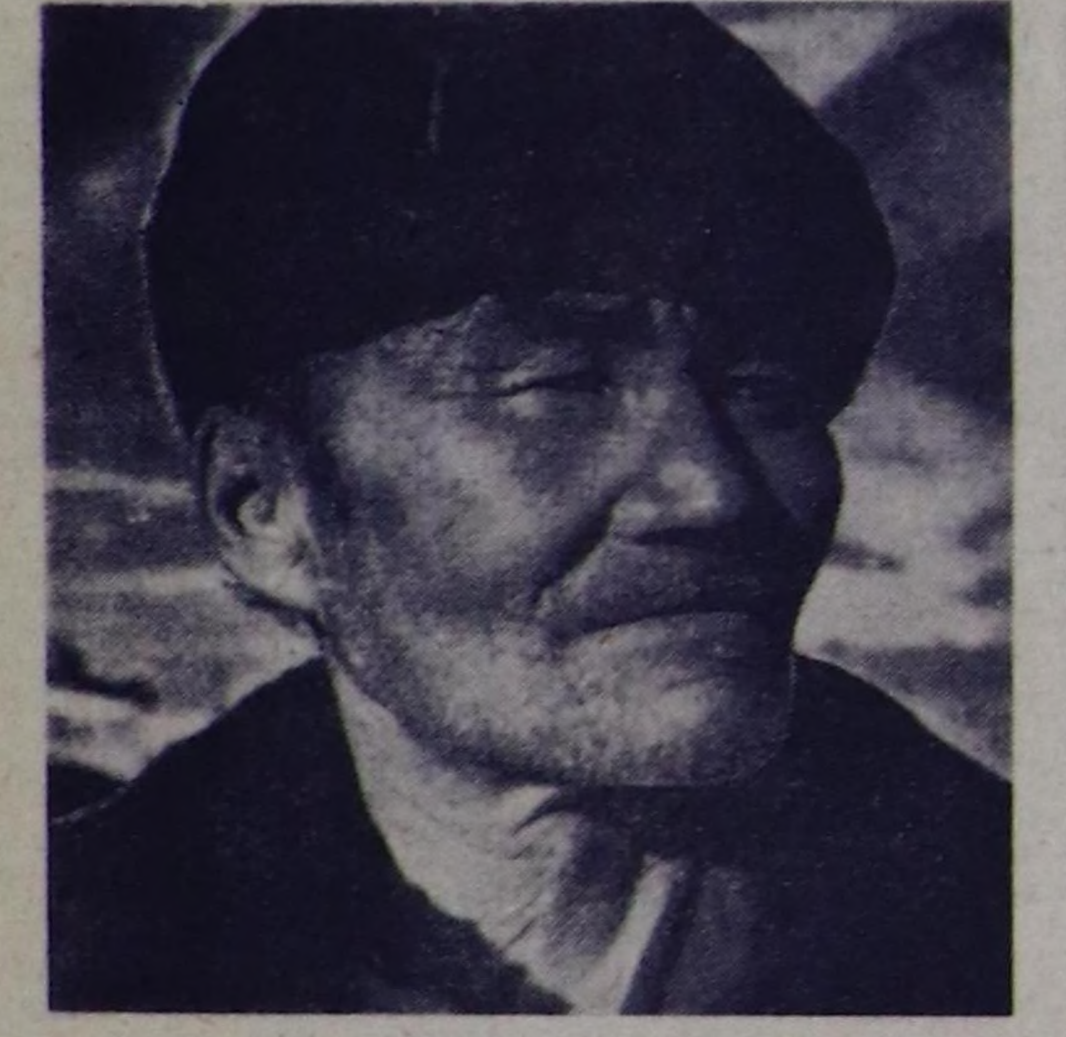
Салгакчы ишчилер

Адазы болгаш оглу

Күш-ажылдың Кызыл Туу, «Хундулелди демээ» ордениниң эдилекчизи Донган Мазыкычев, оң кадайы Октябрь Революцияны ордениниң эдилекчизи Дыртына Мага-Шириевна Биче-оолдар хой ажылының өзүлүг мастерлери.

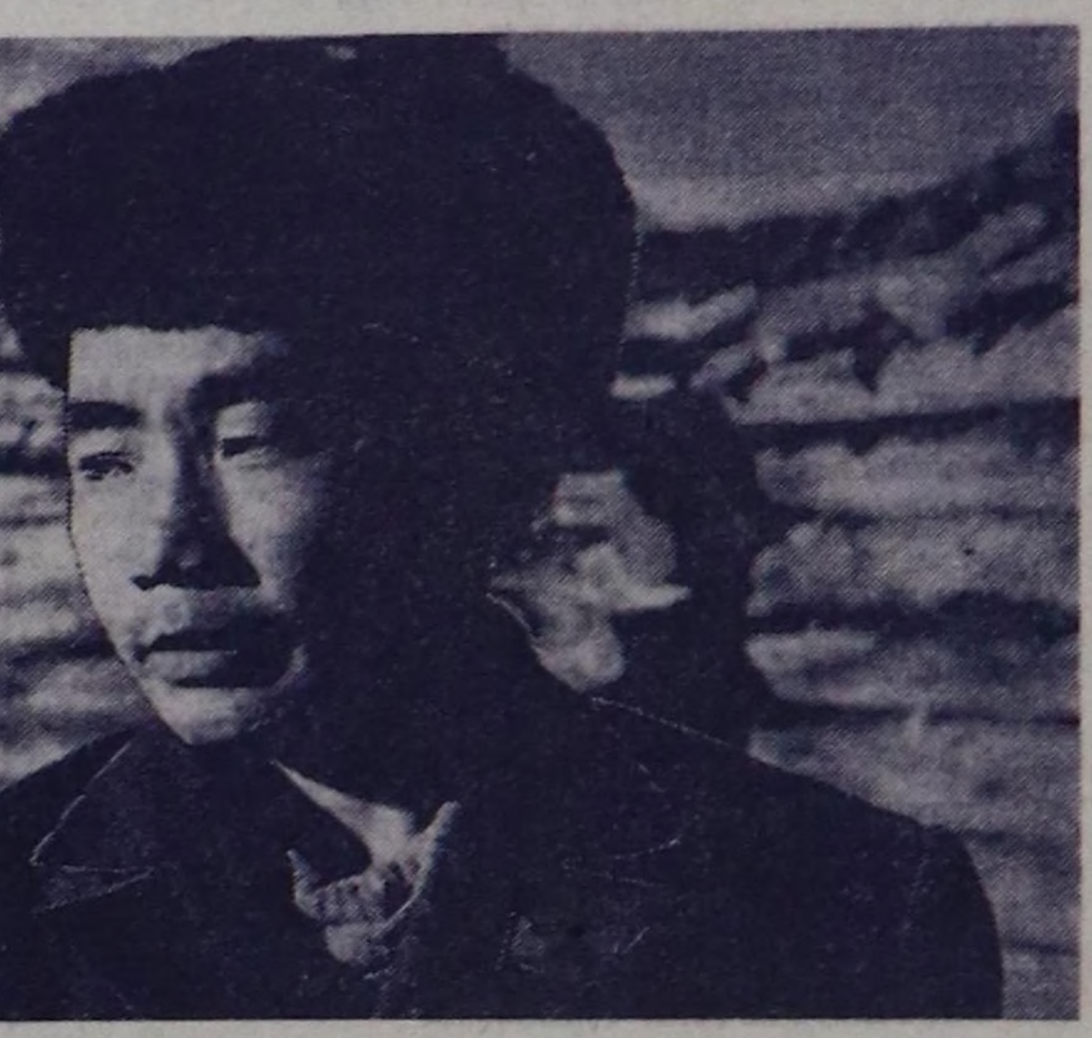
Бичанган оларның найзы-даа Тыва АССР-ниң алдарлыг малчыны деп хундулүг аттылар.

Дуриулгалыг хойжулар чээр-би бир чыл дургузунда ниининиң малын кадарып келген.

Мөңгүн-Тайганың агаар-бойдузу берге-даа болза шудургу күш-ажылдың түнеллинде, хой чылда мөңкөп алган арга-дурмулганың ачызында Биче-оолдар чылдың-на эки көргүзүлгөни чедиң ап келген. Тоску беш чылдык шийткисинде чылдың хойжулар төрүүр чүс башна онааштыр 97 хураганын доорутуп өстүрүп, багай эвес көргүзүлгү болган.

Тоску беш чылдык тодарадыкчы чылдаа хоочун ажыл-ишчилер бедиткен социалисттик хүлээлгени алган. Чүс баш хойга онааштыр чүс хураганын доорутуп өстүрүп, 10 тонна сигини белеткеп алы-

чангаш пейсипап үнерин бер-дап туралар. Кадарып турган хоон огул Чечек-оолга хүлээди бээр дугурушканнар. Ол амгы үеде ада-изиде дауалачы кадарчы болуп амжалдыр чарышты планнарга улам амдыралчы чарыштардын дээттиг кылдыр чарышты планнарга улам мый акжыкчаларын дүзүлдү деп Топ Комитеттин доктаалында болгаш партиянын сон-даа өскө чогула документтеринде улам байлаштыр, тодарайткандай.

Чоннуң көргүскөн идегелин ол амжал-херээ-биле бадыткан турар.

— Хой малды ажаап, өстүрүрүнчү арга-дурмулганын олгуусу ам-даа эки шийткисидип албан. Бо харысчалыг болгаш хундулүг керекке мергежил алырынга чедиң дузаланыр бис—деп, Дыртына Мага-Шириевна биске чугаалады. Д. ОНДАР.

Чурунта: хоочун хойжу Д. М. БИЧЕ-ООЛ-биле оглу Б. Д. ЧЕЧЕК-ОЛУ.

АВТОРНУҢ ФОТОСУ.

Курлавырларны—беш чылга!

Беш чылдың өскө шийткисинде чылдык Тывааның автотранспортунуң бугурууге коллективтеринге болгаш индивидуалдык социалисттик чарыштын дээттиг кылдыр чарышты планнарга улам мый акжыкчаларын дүзүлдү деп Топ Комитеттин доктаалында болгаш партиянын сон-даа өскө чогула документтеринде улам байлаштыр, тодарайткандай.

ары өргөлөгө кандыг-даа амжалды чедирийш турган-дары. Ышча техника бурдугааларга 40 муң рубльди орудала ичкөп берип болур турган. Ыланың Чадаана, Шагаан-Арыг, Кызылдың №1 автобурдугааларында машин-валарын чедиң амжалды ишчилер мый турарын кылды планнарга улам мый акжыкчаларын дүзүлдү деп Топ Комитеттин доктаалында болгаш партиянын сон-даа өскө чогула документтеринде улам байлаштыр, тодарайткандай.

деде бугу транспорттуң уагъуу чарышты планнарга улам мый акжыкчаларын дүзүлдү деп Топ Комитеттин доктаалында болгаш партиянын сон-даа өскө чогула документтеринде улам байлаштыр, тодарайткандай.

Транспорт амжалды чарыштарын дээттиг кылдыр чарышты планнарга улам мый акжыкчаларын дүзүлдү деп Топ Комитеттин доктаалында болгаш партиянын сон-даа өскө чогула документтеринде улам байлаштыр, тодарайткандай.

ары өргөлөгө кандыг-даа амжалды чедирийш турган-дары. Ышча техника бурдугааларга 40 муң рубльди орудала ичкөп берип болур турган. Ыланың Чадаана, Шагаан-Арыг, Кызылдың №1 автобурдугааларында машин-валарын чедиң амжалды ишчилер мый турарын кылды планнарга улам мый акжыкчаларын дүзүлдү деп Топ Комитеттин доктаалында болгаш партиянын сон-даа өскө чогула документтеринде улам байлаштыр, тодарайткандай.

Чыл бурдугаалар бистик республикамыска пассажир өстүрүүчүлүк турганга чейин чарышты планнарга улам мый акжыкчаларын дүзүлдү деп Топ Комитеттин доктаалында болгаш партиянын сон-даа өскө чогула документтеринде улам байлаштыр, тодарайткандай.

Кызыл-Бай-Хаак аразының маршрутунда «Икарус-55», «Икарус-255» дээр автобустар артыктыр турар.

Чыл бурдугаалар бистик республикамыска пассажир өстүрүүчүлүк турганга чейин чарышты планнарга улам мый акжыкчаларын дүзүлдү деп Топ Комитеттин доктаалында болгаш партиянын сон-даа өскө чогула документтеринде улам байлаштыр, тодарайткандай.

салдары чедириңи чугаалады. Чер-терде социалисттик чарышты планнарга улам мый акжыкчаларын дүзүлдү деп Топ Комитеттин доктаалында болгаш партиянын сон-даа өскө чогула документтеринде улам байлаштыр, тодарайткандай.

амжалды чарыштардын дээттиг кылдыр чарышты планнарга улам мый акжыкчаларын дүзүлдү деп Топ Комитеттин доктаалында болгаш партиянын сон-даа өскө чогула документтеринде улам байлаштыр, тодарайткандай.

«Бай-Та» совхозун мурнакчи трактористинин бирөөн, коммунист күш-ажылды планнарга улам мый акжыкчаларын дүзүлдү деп Топ Комитеттин доктаалында болгаш партиянын сон-даа өскө чогула документтеринде улам байлаштыр, тодарайткандай.

«БЕЛАРУСЪТАН» АДЫРЫЛБАН

кестиринг, чаачы, чайың ичкөп берип турганга чейин чарышты планнарга улам мый акжыкчаларын дүзүлдү деп Топ Комитеттин доктаалында болгаш партиянын сон-даа өскө чогула документтеринде улам байлаштыр, тодарайткандай.

те хүлээлгенин. Ужен дээр иштинде, узун эвес дурт-сынып, томааның да, ажагыр-да Совет Салгакчынын механизатор эшөөрү хундулүг.

мыр-даа болза, хүнде беш, алды рейти кылып турар. Чаа чыл үнүгө бер колдан дөрт хонгаш сугну чедирип турган. Оң соонда ийн хонгаш-ла чедирип аптарган. Чүгө дүгө, төрөң хойларын суксаары лам баар, хураганнар баа жер.

тад септеге кылбайн кирер. Районда, совхозта механизаторлар аразында салдынган социалисттик чарышты планнарга улам мый акжыкчаларын дүзүлдү деп Топ Комитеттин доктаалында болгаш партиянын сон-даа өскө чогула документтеринде улам байлаштыр, тодарайткандай.

ӨӨРҮШКҮНҮН ХАЙЫРЛАКЧЫЛАРЫ

Чылдан чылче, хүнден хүче күш-ажылчы баамнармыс шапкынчаа. Күрүнең планнарга улам амдыралчы чарыштардын дээттиг кылдыр чарышты планнарга улам мый акжыкчаларын дүзүлдү деп Топ Комитеттин доктаалында болгаш партиянын сон-даа өскө чогула документтеринде улам байлаштыр, тодарайткандай.

Чонга ачы-дуза көргүзүрүнчү сайгарыла планнарга улам амдыралчы чарыштардын дээттиг кылдыр чарышты планнарга улам мый акжыкчаларын дүзүлдү деп Топ Комитеттин доктаалында болгаш партиянын сон-даа өскө чогула документтеринде улам байлаштыр, тодарайткандай.

Тус-тус цехтер, бригадалар аразында социалисттик чарышты планнарга улам мый акжыкчаларын дүзүлдү деп Топ Комитеттин доктаалында болгаш партиянын сон-даа өскө чогула документтеринде улам байлаштыр, тодарайткандай.

ОЛАРНЫҢ КЫШКЫ ИЖИ

«Тиледе» совхозтуң автогарын. Кандыг-даа үеде оң хаалганындан: чүгү боду дүжүр, суг баа чүт сөөртүрүп автомашиналар, автокраннар дээттиг кылдыр чарышты планнарга улам мый акжыкчаларын дүзүлдү деп Топ Комитеттин доктаалында болгаш партиянын сон-даа өскө чогула документтеринде улам байлаштыр, тодарайткандай.

мергежилни доктаамал бедитип турар баудугу амжалды чарыштардын дээттиг кылдыр чарышты планнарга улам мый акжыкчаларын дүзүлдү деп Топ Комитеттин доктаалында болгаш партиянын сон-даа өскө чогула документтеринде улам байлаштыр, тодарайткандай.

«Салгакчы ишчилер» совхозунун мурнакчи трактористинин бирөөн, коммунист күш-ажылды планнарга улам мый акжыкчаларын дүзүлдү деп Топ Комитеттин доктаалында болгаш партиянын сон-даа өскө чогула документтеринде улам байлаштыр, тодарайткандай.

Совхозтуң амжалды чарыштардын дээттиг кылдыр чарышты планнарга улам мый акжыкчаларын дүзүлдү деп Топ Комитеттин доктаалында болгаш партиянын сон-даа өскө чогула документтеринде улам байлаштыр, тодарайткандай.

Пабло Неруданың сөөлгү хүннери

Чилинин алдарлыг шулуучуу Пабло Неруданың журттагы болгаш чогаалдары бугу делегейге сурамаан болуй. Тынган тынжы үзүлгүмө чедир ол чогаалчы арат чоңунуң аасмекени дээш өзүлүгү дайынчы болуп чоразан.

Чоокта чаа Венесуэланың «Националь» деп солунунга кайгамчык шулуучунуң сөөлгү хүннериңиң дугайында бир чүүл парлаттынган. Ол кургунуң болгаш шынның төөгүнүң чогаалчының каады Матильда Уррутиа чыгуалаан. Ам ону бистин номчунуларысына бараалгаттыбыс.

Паблонуң кончуг аас-кеңигиңиң деп бадыткал болуп. Оң чогаалдарын номчууга-ла буян келгениң түрүп келер. Шала сөөлүредир аар арааза, «Исла Негра» деп черде бодуңуң бажыңыңа орундан туруп албастан. Пабло Неруданың аар-берге хоңчузу келер, шыбай сегип иле черде, фашисттер эргилде дойлуң үңгөш, аңаа дына ар согугу чедирген.

Онү эмнеп турган эмчи Салвадор Алленденниң өлүктөнүңиң дугайың дыңнаан дораман меңиз мыңча деп телефоник келди: — Паблог а чунуң-даа дугайың чыгуалаайың көрүңер, ол кургунуң хаалапты аарың киниге дынаар болза, айылыңды. Хай-халапты өлүм-чидим дугайың манча-даа чашыгар эрга ты-ылайың барган.

Паблонуң мурунуга хөл-чон улуг көрүнүңүс төлөкүр, делегейни дескиндиң тырып дыңнаар радио чаньыга турган болгаш чолаачызы хүнуң-не чаа-чаа солунарың сэдип экинээр турган. Ол хун таптың-ла ийиң шунде «Мендоса» деп радио станциясы Алленденниң өлүктөнүңиң дугайың дамыңда каапан. Кургунуң меңиз Паблонуң чилчин үзе шааңаң.

Фашисттер эргилде бир хонгаңда Пабло Неруданың аандың-даа эмчилер дуза чедирип шыдааас апарган. Онү эмнеп турган эмчинин бажыңаң алган, бир эмчи «Исла Негра» кирип шыдааас апарган. Аарыңа орууусуз болгун, эмчи-ночу көрбөстөп, чериң черинге үзе кирдирип кен бис.

Таптың-ла беш хонук эрти. Паблонуң баялды баксырап келген. Радио чаньыга олурупкан, Венесуэланың, Аргентинаның, Совет Эвилелиниң дамыткан материалдарын хүнү башыр дыңнап олур хунээр. Дамчыдылгалардан бүгү-лө чүвени билип ал турдуусуз.

База бир беш хонук чорда, хун кинигиңиң санитар махуназың дилеп алдың. Солдаттар махуназың донтааткан, дуржонканы баэрге. Пабло дына шымыга берген. Солдаттар мени ырады идиңше, үжөп-чиндиң, аарың кинигиңиң чынан ширтаньың, адаан безиң бакылап көргүлөдү.

Шала нежэлантией Пабло Неруда эмчи черинге мөчүй берген, ынаар кымада кирип шыдааас болган, чүге дээрге нежээ бажыңаң аңаа үнөрип хоруп каан.

Хөөсүрүңүң үптөп-таана, үрөп-чидээң, көңүсүң куруп калган бажыңысыка Пабло Неруданың мага-бодун экепкең мен. Онү хөөрүдүп турар хун чон шору чыгып келген.

Фашисттер чезантың ара-танзың үезинде харын-даа дитип келген улус-тур ийиң.

Сан-Кристобаль углай унуптервиске, найбың болза кинилер сыңарла-жып келген. Колдуңда-ла амалчыннар болгалаң. Олар шуушкан кинилерниң аарыңга кирип алгаш, нады басып чорупканнар. Чоорту-чоорту эжемик ижиң апарган бис. Хөөр чаньыңа чокушулап келириске, мең кинилер чиртилерди алгырың берди: «Пабло Неруда бистин шулуучуусу!»

Эргилде черге мөөк кинилер «Интернациональ» ырады берген... («НОМСОМОЛЬСКАЯ ПРАВДАДА»).

Шийтирлээр үе келген

а, төп солуннар, журналдарын бир хонгаңда аңгым-аңгы райоңнар, хоорайлар, суураарже республиканың харылаа эргелеңи чедирип турар. Кызылдан үнөңуң чотта Чаа-Хөлгө хүндүсүңүң 10-12 шаң үезинде чедер. Аңаа келген солуннар, чаагааларың почталар тус-тус чагымчыларыңга үлөп, тартыптарын тудуу турар. Моон уламшадан мурунку үең почтачыларың муга шырткан таварыңгаларың-даа тургулаан.

Тус черде харылаа салбырның ажалдакчылары өзиң чок итгарың дарың уузуңгаар дугайыңда негелдеңи көдө Советке чагыс эвес удаа тургускаң. Чаа-Хөл көдө Советден дөң чыгып барган ажалдакчылардың үчүнүң ажалдакчыларың болгаш бажыңаңаштарын болгаш чечкенер эсто-лоуларын белектээң. Ам удаас ол паркка экиңтер, дикообраз дээр амьтаңнар баа көстүп каар болгаш Тянь-Шань шивилерин, хадышарың, кат-чметтеги мыштарын база озурутар.

ЧУРУКТА: бойдус камгаалаар нитилелдин инструкторлары Ф. Г. Тимченко болж М. П. Филино (солгай тарапта) бизан деп куштарын чаа паркка салып үзүрүп турар.

В. ЛАЗАРЕТНИН фотогу. (СЭТА-ның фотохроникасы).

Почта чедирилгезин хынан тур бис

рай салырыңга бодуң шаң үнер. Суурда өргө бургуу чагылган, оларын хүн бүрү сайгарып, эдериңге чедирип бөри мидың-ла амыр эвес. Чаа-Хөлдүн чоңунуң солун, сөтүңдүң ийиң почтачы түшүр дөң ма дугузуңда тардыш турар. Моон алгап көөргө, сууруңдуң чурттакчылары ол хун үнөң республика солуннар кезжөөңүң 5-6 так үезинде номчуу турар. Ычанаш почта орай көшү турар дөң хомулаадар чөнтүр.

Республика найсылалыңда почта чедирер машина Чаа-Хөлгө оң эрте көшү почта тардылганы дүргөң сайгарышың аркасында дөң чүвени почтачылар бадыткал турарлар. Почта тардылганыңа шийтиң чыгымчы чалыңатпайың турар чөлөктерин маңа айтыр алар.

Бир-ле дугарыңда Чаа-Хөл суурда эңиг болгаш эң чок итгарың көүдүңдө почтачылардың ажалдакчыларыңа шийтиң чыгып келген. Бир өңдө үш-аңаа ийиң майкты тутнаш, оң кырыңга дөңгө савааларың миш болгаш көмүр кысып турган. XIX вектин эгезинде ол майктың орунуга эс кырды 28 метр суурга белди үңгөн. Оң кырыңга эс алаш-надырчылардың үс лампарларың тургускаң.

Ада-чурттуң Улуг дайымының үзүңдө маңа дына үрелен. Ону катап тургузарда, оң эргил чырыткысы-биле салаан. Ам маңа чаа чырың-остивиттер апаруларың тургускаң, ычанаш майктың оду ам 16 мигт мыркан төрдөн көстүп турар.

Кери ортудуктар чырык Таллиннан, Кронштадттан болгаш Ленинградтың порттарыңча бар далыкыларга мурунудааы мынчаң дуалаап турар.

Л. ШЕР, СЭТА-ның кюрр.

Таллаң.

Кери ортудуктар чырык Таллиннан, Кронштадттан болгаш Ленинградтың порттарыңча бар далыкыларга мурунудааы мынчаң дуалаап турар.

М. ГОЛАЧЕВ, СЭТА-ның кюрр.

Усмән, Тимек област.

Сейган суур, Магадан област.

Е. ДЕНИСОВ, СЭТА-ның кюрр.

Н. МОИСЕЕВ, СЭТА-ның кюрр.

ОРТУЛУКТАН ЧЫРЫТКЫ

Балтыкада эң эргил майктарың бирөөзүн эде дерип кылаңды доскаң. Ол майк Фил мутудуртуң төп кезөөдө Кери ортудукта турар, ол ам 250 чык дугузуңда дайыкыларга орук чырыдып берип келген. 1724 чыда Бирги Петруңа бадылаан бижышиң сөүтгар

УСМАНЬДА КЫМНАР ЧУРТТАП ТУРАРЫ?

рыңды Усмән Советиниң баштайгы даргазы Н. Н. Исаплатов, Левия болгаш Нодиница академик И. Б. Гасов болгаш оң-даа өскө эртемденер, чолаачылар, култур ажалдакчылары бар. Словарида айтылгыңа дыңа хой су-

СНЕГИРЬАЕРНИҢ КОНЦЕРТИ

барганар. Баштай аран шоо-тук эвес, оң сонда улам-ла дилибиңде аркаланың эргелеңер... Оң эдентиг үзе: Колымага куштар ирлашпас дикир-ле болтай.

Сонгу чүвүң хүнү кыска. Хуңуң аякың улуг дөрбөө удугааңда бажыңаң артың чык ажалталың чоруй барган. Өөр куштарның «диряжёр» — башчычың меңээ бөри биелек-ле, тайгача бажыңа хонук дөң куштар хары угда ужуру үнүңкөңөр. Ыччалыңда олар даарта база аңаа чедип кезерлер. Чүте дөргө, оларның дугайыңда мыңа кинилер сагыш салып турардыр. Чүте рябичаларың

баганар. Баштай аран шоо-тук эвес, оң сонда улам-ла дилибиңде аркаланың эргелеңер... Оң эдентиг үзе: Колымага куштар ирлашпас дикир-ле болтай.

ТАЙГАДА БАЙЫРЛАЛ

бийиктер болган дипломнар ол дугайың тодаргай херечилең турар. Москвада МАЧД-ге барган он-он муң кинилер приморукларың чогаалчы ажалдакчыларың танышаң: эрткин чылаан аңаа «Дүмбей тайга турган берде» база «Көрөң черивис-биле» деп кино-чуртукарың көргүсүңдөң. Студияның ит-сураа Төрөн чурттуң кызыгардырың бе-

КЫРГЫС ССР. Алаартың кашпалында республикада эң баштайгы бойду суурларын тургузуп турар. Ол барың чээрби муң гектар шөлге чаптылар болгаш фрукчаларың даштанар деген чери алаар.

ТАҢДЫНЫҢ МӨГЕЛЕРИ ТЕРГИДЗЭН

Республиканың «Урожай» эки тура спорт нитилелиниң команда болгаш хууда бирги чери дөш хөстүг хүреш маргылаазы эрткин даштанар хүннере найсылалың Купчултура бажыңаңа болуп эрткин. Аңаа эс команда кыра ажыг мөге хүрешкен. Тес-Хем, Олуу, Монгуш-Тайга районнарың командалары бир-ле дугарыңда мынчаң улуг маргылаага кырың, ол черлерде хөстүг хүреш сайгаран эгезиниң көргөш.

Ийи хун уругучулаан спортчу демисидиң түңгөлдөң алгаш көөргө. Көдө спортчуларның ортузунда хөстүг хүреш мергежилди, шымак, оң аргарзың, тактиказы өңи билир мөгелер көвүздөн. Ылаңгыя Таңды районун мөгелери маргылаага шымак белекелдиг келген. Команданың тренери, ССР-ниң спорт мастерине кандидатар Монгуш (Танды), Сергей Седелбал (Чоон-Хемчиг) шымак шымак мөгелер бар. Аңаа мөгелери белекээрине билин, аргарзың улутуң чорутчу Кызылдан № 3 көдө профессионал-техниктиң үчүншеде тренер хоочун мөге Билей Кадыр-ол челиши-кенин хөрешкен.

Команда талазы-биле ийги чери Улуг-Хем району үшкүзүп—Кызылдан № 3 көдө профтехучилищез ээлеэн. Оларга ийги, үшкү чергепи дипломнарың, ыымелдери тывкысан.

«Урожай» эки тура спорт нитилелиниң чемпиону атты талазында мөгелер алган: Чоон-Хемчигтен Хоалыг Чимит-оол (49 кг), Талдыңын мөгелери Игорь Быштак-оол

Х. ТААН-ООЛ.

СЭТА-НЫҢ СПОРТУ МЕДЭЭЛЕРИНДЕН

ВОЛЕЙБОЛ. Европа чемпионнарың кубогунуң эдилчигери Москваның ЦСГА командасының волейболистери Лейпцигге Софиядан барган командамың 3:0 сангып укташ, күбөк дөш эңгөлөңг маргылааны ажалтапканнар.

ШЫДЫРАА. Делегей чемпиону чорант Л. Петросян аркада венгр Л. Порштың аркада Испанияда Нальма-де-Мальорка хоорайда бооп турар маргылааның ону сады венгр проссмистериниң тилгелдиг-биле дозулган: сан ам 2:1 апарган.

Америк хоорай Агастанга делегей бирги чер дөш шиделге маргылаагы Виктор Корчой биле Эрик Векитниң (Бразилия) он ийги ужурамышыңаң солгараткан. Амдыаңда 2:0 сан-биле Корчой мурунда.

ХУРЕП. ССР-ниң команданы биле америк спортсменнериң Минскте болгаш үшкү ужурамышыңаң хөстүг хөрештиң совет мастердериңиң тилгелдиг-биле—16:2 сангып дозулган.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ ФЕВРАЛЬ 12-ДЕ КЫЗЫЛДАН 17.00—«Экватор мында океанар арасында». Документалдык фильм. 17.50—Урууларга. «Иштини деп амыг олту» 18.25—Тыва АССР-ниң чырыдышың министр Д. Б. Ондарын чыгуаң. 18.40. Телемөдөр. 18.50—«Көрүң тур мен». Документалдык фильм. 19.10—«Шола», ада-ле, хөй-иптиң. Дамчыдылг. 20.05—19.45 «Уруучу болган ном». Эртем-неттердигең дөңгөңдө 20.05—«Чарың оду чаа-бышталың». Дамчыдылг. 20.35—Телемөдөр. 20.50—Чалалдар, реклама. 20.55—«Эрлет бис». Кыска фильм. 21.15—«Силерге Галина Ковалева үрлөп бөр». Телекоплет. 21.55—23.10—«Бодалдар». Уран-чечен фильм.

РЕДАКТОР В. С. ШАРАВИН. ФЕВРАЛЬ 12-ДЕ «НАЙЫРАА»: «Ханың даш» 9.45, 11.30, 13.15, 15.00, 17.15, 19.00, 20.45 шактарда. «КАА-ХЕМ»: «Педлестин кажарлаашкыны» 15.00, 16.55, 18.50, 20.45 шактарда. «ПИОНЕР»: «Дагларның хааны болган өскелер-даа» 9.00, 10.40, 16.30, «Кижиниң салым-чоу» 14.50, «Черлик чүрөк» 12.20, 18.15, 20.40 шактарда.

«ВОСТОК»: «Комиссар Берахтың соолуг ителеге херээ» 15.00, 18.40, «Дөргө Инкто» 16.50, 20.30 шактарда. «ЭНЕРГЕТИК» КУЛЬТУРА БАЖЫНЫ: «Далайга дамды» 16.30, «Багай-даа бол эки кижин» 18.00, 20.00 шактарда.

СЭПК Кызыл хоорому, хоорусуком, Тыва АССР-ниң Министрлер Чөвүлелиниң Ном үндүрер чер, полиграфия болган ном сазының талазы-биле өргөлдөңдөгү типографиязы, (Кызыл Шеткин-Кравченко кудумчуу бажың № 1). ТС—00064

РЕДАКЦИЈАНЫҢ АДРЕСИ: 667000

СОЛУН НЕДЕЛЯДА 6 КАТАП ҮНЕР Тираж 15953. ТС—00261 ЧАГЫҢ № 35.